

Uke 1. MAT-INF1100

Induksjon (Seksjon 1.2, Kalkulus)

La n være et naturlig tall, d.v.s. $n = 1, 2, 3, 4, \dots$

Vi kaller P_n et utsagn hvis P_n er enten
Sant eller usant for n .

Eksempel $P_n : n > 3$

P_1	$1 > 3$	usant
P_2	$2 > 3$	usant
P_3	$3 > 3$	usant
P_4	$4 > 3$	sant

Eksempel P_n : $n+1$ er delelig med 3

$$P_1 : 1+1 = 2, \quad \frac{2}{3} \quad \text{usant}$$

$$P_2 : 2+1 = 3, \quad \frac{3}{3} = 1 \quad \text{sant.}$$

Eksempel P_n : $\sum_{i=1}^n i = \frac{1}{2} n (n+1)$.

$$P_1 : \text{V.S.} \quad \sum_{i=1}^1 i = 1$$

$$\text{H.S.} \quad \frac{1}{2} \cdot 1 \cdot (1+1) = 1 \quad \text{sant.}$$

$$P_2 : \text{V.S.} \quad \sum_{i=1}^2 i = 1+2 = 3 \quad \text{sant}$$

$$\text{H.S.} \quad \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot (2+1) = 3$$

$$P_3 : \text{V.S.} \quad \sum_{i=1}^3 i = 1+2+3 = 6 \quad \text{sant}$$

$$\text{H.S.} \quad \frac{1}{2} \cdot 3 \cdot (3+1) = \frac{1}{2} \cdot 3 \cdot 4 = 6$$

Hvordan vise at P_n er sant for alle n ?

Induksjonsprinsippet

La P_n være et utsagn for alle naturlige tall n .

Anta videre at følgende to krav er oppfylt:

(i) P_1 er sant

(ii) Dersom P_k er sant for en vilkårlig $k \in \mathbb{N}$
så er P_{k+1} også sant.

Da er P_n sant for alle $n \in \mathbb{N}$.

Induktionsbevis for $P_n: \sum_{i=1}^n i = \frac{1}{2} n(n+1)$.

(i) P_1 : v.s. $\sum_{i=1}^1 i = 1$, H.S. = $\frac{1}{2} \cdot 1 \cdot (1+1) = 1$ Sant.

(ii) Anta at P_k er sant for en $k \in \mathbb{N}$, d.v.s.,
antar at $\sum_{i=1}^k i = \frac{1}{2} k(k+1)$. (*)

Vil vise at P_{k+1} er også sant

v.s. $\sum_{i=1}^{k+1} i = 1 + 2 + 3 + \dots + k + (k+1) = \sum_{i=1}^k i + (k+1)$

$$\stackrel{(*)}{=} \frac{1}{2} k(k+1) + (k+1)$$

$$= (k+1) \left(\frac{1}{2} k + 1 \right)$$

$$= \frac{1}{2} (k+1) (k+2)$$

$$= \frac{1}{2} (k+1) ((k+1) + 1)$$

Ser at dette er H.S. i P_{k+1} .

Så v.s. = H.S.

□

Oppgave 1.2.6

Vis at $n(n^2+5)$ er delelig med 6. For alle $n \in \mathbb{N}$.
 Bruk induksjon. La P_n være utsagnet at
 $n(n^2+5)$ er delelig med 6, for $n \in \mathbb{N}$.

(i) P_1 ? $1 \cdot (1^2+5) = 1+5 = 6$, ja delelig med 6,
 P_1 er sant ✓

(ii) Anta at P_k er sant, altså $k(k^2+5)$ er
 delelig med 6. Vi vil vise at P_{k+1} er sant.

$$\begin{aligned} \text{Se på } & (k+1)((k+1)^2+5) \\ &= (k+1)(k^2+2k+1+5) \\ &= k(k^2+5) + k(2k+1) + k^2+2k+6 \\ &= k(k^2+5) + 3k^2+3k+6 \\ &= k(k^2+5) + 3k(k+1) + 6 \end{aligned}$$

Antagelsen at P_k er sant $\Rightarrow k(k^2+5)$ er delelig med 6.

$k(k+1)$ er delelig med 2 (tenk: k er enten
 partall eller oddetall)
 6 delelig med 6.

Da er P_{k+1} sant. ✓

□.